

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي:
 ژباړه: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.
 زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کېده.
 تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۱۹)

۲۴ اکتوبر ۲۰۲۲ م

۲۸ ربیع الاول ۱۴۴۴ هـ ق

دو شنبه ۲ لړم ۱۴۰۱ هـ ش

د سترې محکمې اداري معاون د یوناما د حاکمیت قانون د څانګې له رئیس سره وکتل

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې اداري معاون محترم شیخ عبدالملک (حقاني) صاحب د یوناما د حاکمیت قانون د څانګې له رئیس دوکتور سامویل اوپوکو، د یوناما د قضائې چارو له مشاورینو (نظراحمده شاه او بلال مومند) سره په خپل کاري دفتر کې وکتل.

په دې لیدنه کې چې د سترې محکمې د اداري معاون سرپرېره په کې د سترې محکمې د درالانشاء عمومي رئیس محترم مفتي عبدالرشید (سعید)، د سترې محکمې مالي او اداري عمومي رئیس محترم مولوي کریم الله (زاهد) او د سترې محکمې د بهرنیو، عامه اړیکو او مطبوعاتو سرپرست رئیس محترم مولوي عبدالرحیم (راشد) هم ګډون درلود د دواړو لوریو تر منځ په حقوقي موضوعاتو تفصیلي خبرې وشوې.

وړاندې شوی؛ په دې اساس د یاد طرز العمل تر تائیدی مخکې په دې برخه کې فعالیت نشي کېدای.
 د سترې محکمې اداري معاون پر ځینو نورو مواردو له خبرو وروسته وویل، مور د اسلامي امارت د مقرراتو او اصولو مطابق هر ډول همکارۍ ته تیار یو.

د سترې محکمې اداري معاون محترم شیخ عبدالملک (حقاني) په دې اړه وویل، د اسلامي امارت د مشرتابه د هدایت په اساس مور له هر هغه چا سره بشپړه همکاري کوو چې ولسي خلکو ته عامه خدمات وړاندې کوي، د مدافع وکیلانو اړوند طرز العمل نهایی او د مشرتابه عالي مقام ته د تائیدی لپاره

ملتونه د شریعت خلاف نه دي، یوناما د خپلې تګلارې سره سم د افغانستان ټولو ولایتونو ته ځي او د خلکو مشکلات ګوري.
 دوکتور سامویل وویل، مور غواړو ځینو ولایتونو کې په وړیا ډول خلکو ته د مدافع وکیلانو په برخه کې همکاري وکړو او دوی ته د وړیا دفاع وکیلانو خدمات وړاندې کړو.

وویل، د افغانستان په ټولو ولایتونو او ولسوالیو کې محاکم فعال دي، د اسلامي شریعت او حنفي فقهې په رڼا کې فیصلې کوي.
 د یوناما د حاکمیت قانون د څانګې رئیس دوکتور سامویل اوپوکو په دې لیدنه کې د سترې محکمې اداري معاون ته د یوناما د فعالیت او تګلارې په اړه معلومات ورکړل وویل، ملګري

د سترې محکمې اداري معاون په دې لیدنه کې واضح کړه، دا چې په تېرو شاوخوا ۴۰ کلونو کې زموږ هیوادوال له ډېرو ستونزو سره مخ وه، نو زموږ هڅه داده چې په بشپړ شفاف او عادلانه ډول خلکو ته عدلي او قضائې خدمات وړاندې کړو.
 محترم شیخ عبدالملک (حقاني) صاحب

د کابل مرافعه محکمه کې «په څرخي پله زندان کې د توقیف شوو کسانو برخلیک» تر عنوان لاندې غونډه وشوه

د څلورو زونونو رئیسانو، د مخدره موادو محکمې رئیس او د ولسوالیو ابتدائیه محاکمو رئیسانو ګډون کړی وو.
 د غونډې په پیل کې د مرافعه محکمې عمومي رئیس محترم مولوي عبدالغفار (رحماني) ګډون کوونکو تر هرکلي وروسته وویل، لکه څنګه چې تاسو خبر یاست د څرخي پله زندان مسؤلیتو د افغانستان اسلامي امارت د سترې

د یکتسې په ورځ (۱۴۴۴/۳/۲۱ هـ ق) نېټه د کابل ولایت د مرافعه محکمې د عمومي رئیس محترم مولوي عبدالغفار (رحماني) په مشرۍ په څرخي پله زندان کې د توقیف شویو کسانو د برخلیک په تړاو غونډه ترسره شوه.
 په دې غونډه کې چې د کابل په مرافعه محکمه کې ترسره شوه د مرافعه محکمې د دېوانونو رئیسانو، د کابل ولایت د ابتدائیه محاکمو

اسلامي حکومت

لومړۍ برخه:

دا څرګنده خبره ده چې اسلامي قضاء له اسلامي دولت پرته نشي ترسره کېدای او د اسلامي نظام لپاره اساسي ستنې (پايې) عبارت دي له:

۱. د اسلامي دولت لپاره باید مشر موجود وي: د اسلامي دولت لپاره مشر په داسې طريقه ټاکل کېږي چې د عقایدو او سیرت په کتابونو کې ذکر شوي دي.
۲. د قضاوت لپاره وړ کس غوره کول: دا ضروري خبره ده چې د قضاوت لپاره باید وړ او مناسب شخص انتخاب شي، د قضاوت لپاره د شخص په انتخاب کې باید نورو شیانو (شناخت، ملګرتیا او خپلوي) ته ونه کتل شي. رسول الله (صلی الله علیه وسلم) په دې اړه فرمایلي دي: «چا چې د یو قوم څخه یو کس غوره کړ او په دې قوم کې بل داسې څوک شته چې غوره (انتخاب) شوي شخص څخه الله تعالی ته خوښ وي، نو له شک پرته دغه انتخاب کوونکي کس له الله تعالی، د هغه له رسول (صلی الله علیه وسلم) او مؤمنانو سره خیانت وکړ.» [رواه الحاکم فی

المستدرک، رقم ۷۰۲۳]

اخذلیک: تتمه النظام، ۱۲ صفحه، تألیف: قاضي القضاة شیخ عبدالحکیم حقاني صاحب/ ژباړن: مولوي عبدالرحیم راشد

د کابل مراغه محکمه کې «په څرخي پله...»

محکمې عالي مقام ته په یاد زندان کې د کابل ولایت د محاکمو په واسطه د توقیف شویو کسانو د برخلیک څرگندولو په هکله راپور لېرلی وو.

مورد د سترې محکمې د عالي مقام په هدایت ننی ناسته جوړه کړې چې د یاد راپور د محتوا په اړه بحث وکړو. د استیناف محکمې محترم رئیس د غونډې ګډونوالو ته د څرخي پله زندان بشپړ راپور واضح او ولوست، د غونډې له ګډونوالو څخه یې د توقیف شوو کسانو د بې برخلیکتوب لاملونه وغوښتل.

وروسته د ناستې ګډون کوونکو په خپل وارسره داسې

وضاحت او څرگندونې وکړې:

۱. کوم راپور چې د څرخي پله زندان څخه د زندانیانو د بې برخلیکتوب په اړه سترې محکمې عالي مقام ته استول شوی دی. د ډېری هغو کسانو چې په راپور کې یې نومونه یاد شوي دوسیې تر کار لاندې دي.

۲. د څرخي پله زندان دوسیې چې مور ته استول کېږي، څینی یې تحقیقاتي نیمګړتیاوې لري، چې له همدې وجې د توقیف شوو کسانو برخلیک معلومول له ځنډ سره مخ کېږي.

۳. دوسیې ډېرې دي او جزائي دوسیو ته په اونۍ کې

مصوبه جلسه اداری ریاست عمومی محکمه استیناف دایکندی

فورمهجات، مصوبات و هدیات را که به شعبات شان مواصلت می‌ورزد به طور دقیق مطالعه نموده از اینکه زمان اکثر مکاتب محدود بوده در قسمت جواب و ارسال به موقع آن به مرجع مربوطه آن مطابق توضیح متن آن توجه بیشتر نمایند تا ازسکتنگی درامور مربوطه جلوگیری به عمل آید. ۴- درمورد طریقه استفاده از وسایل دفتری، به تمام حاضرین در جلسه هدایت داده شد تا از امکانات دست داشته دفتری خویش استفاده بهتر نمایند.

۵- به ارتباط حاضری بحث همه جانبه صورت گرفت: به حاضرین بنابر تأکید مقامات عالی و قوانین نافذه کشور هدایت داده شد که از غیر حاضری جداً اجتناب نمایند. همچنان حاضری یومیه مطابق اصول طی دو نوبت (صبح الی ساعت ۸:۳۰ و عصر از ساعت ۳:۳۰) امضا نمایند؛ در غیر آن از طرف مأمور مؤظف لیست غیر حاضران ترتیب و در اختیار رئیس عمومی محکمه استیناف قرار می‌گیرند؛ آنگاه حق شکایت ندارند.

۶- تمام قضات مکلف اند که صورت دعوی و دفع دعوی را به صورت درست مطالعه نموده و دوسییه‌جات را به زود ترین فرصت فیصله نمایند. تا از التوی دوسییه‌جات جلوگیری به عمل آید.

۷- برای تمام قضات و اشتراک کننده‌گان در جلسه هدایت

تحت ریاست محترم الحاج شیخ الحدیث مولوی عبدالکریم (محمدی) رئیس عمومی محکمه استیناف ولایت دایکندی جلسه اداری ماه ربیع الاول سال ۱۴۴۴ هجری قمری با اشتراک تمام قضات، کارمندان اداری محکمه استیناف، محکمه ابتدائیه شهر، در مقر سالون جلسات ریاست محکمه استیناف ولایت دایکندی بعد از تلاوت چندی از آیات کلام الله مجید تدویر گردید، رئیس جلسه ضمن خوش آمدگویی به حاضرین روی اجندای جلسه بحث و موارد ذیل مورد تصویب قرار گرفت.

۱- مقام محترم ریاست برای تمام منسوبین اداری و قضائی تحت اثر هدایت داد تا اینکه رویه نیک با مراجعین و همکاران را سر لوحه امورات اداری خویش قرار دهند.

۲- برای تمام حاضرین در جلسه هدایت داده شد که از رفتارهای خلاف اصول اداری جلوگیری نموده و در امورات دیگران مداخله ننمایند.

۳- در زمینه ترتیب و ارسال راپورها بحث همه جانبه صورت گرفت و برای تمام محاکم هدایت داده شد که راپورهای خویش را به شکل سافت از طریق واتس اپ و هارد آن را از طریق پست به اسرع وقت به امریت تحریرات ارسال نمایند؛ همچنان برای تمام اشتراک کننده‌گان و محاکم تحت اثر هدایت شد که حین وصول مکاتب،

د مهالوبش سره سم وخت ورکړل شوی دی، چې په راتلونکې کې به ان شاء الله جزائي دوسیو ته د رسېدنې وخت لا ډېر کړو.

د کابل د استیناف محکمې محترم رئیس د غونډې د ګډونوالو تر خبرو اورېدو وروسته رئیسانو ته هدایت وکړ چې د زونونو، بنساري محاکم او د ولسوالیو محاکم دې د څرخي پله زندانیانو هغه دوسیې چې تر کار لاندې دي او په هکله یې غونډې ترسره شوې دي د مراغه محکمې عمومي ریاست ته واستوي ترڅو د سترې محکمې عالي مقام ته واستول شي.

داده شد که در قسمت تأمین عدالت دست مظلومین را گرفته و ظالمین را به جزای اعمال شان برسانند.

۸- آئنده از فیصله‌های که در مرحله ابتدائیه یا مراغه قطعی می‌گردد به تمیز مربوطه ارسال گردد که تمیز مربوطه امر اجرای آن را صادر نموده و فیصله را در آرشیف حفظ نمایند.

۹- قضات، مفتیان و محررین قضائی برنامه تلگرام را به تلفن‌های خویش فعال نموده و عضویت گروپ تلگرام ریاست محترم عمومی دارالانشاء مقام عالی ستره محکمه را بدست آورند.

۱۰- آئنده از دوسییه‌جات که قطعی و نهائی گردیده؛ اما تا اکنون تطبیق نشده‌است به ریاست محکمه مراغه ارسال نمایند تا از طریق محکمه مراغه به معاونیت محترم قضائی ارسال گردد.

۱۱- قضات مکلف اند در هر روز کاری به تعداد موضوعاتی که رسیده‌گی کرده می‌توانند به همان تعداد مردم را به محکمه مطالبه نمایند تا از تکلیف بی‌مورد مردم جلوگیری گردد.

۱۲- رؤسای محترم محکمه ابتدائیه شهر و مراغه دارای حیثیت قضائی هستند و فیصله‌ها بدون تأیید رئیس معتبر دانسته نمی‌شود؛ اگر در صورت نقض و یا رد امضای رئیس نباشد مشکل ندارد. محاکم که بر علاوه قاضی رئیس نیز دارند در نص حکم شان صیغه (حکمتا و قضینا) را بنویسند و محاکم که غیر از قاضی رئیس جداگانه ندارد (قضیت

د کابل د استیناف محکمې رئیس زیاته کړه، د محاکمو ټول رئیسان باید د جنائي تحقیقاتو د ریاست له مسؤولینو سره په دې هکله د همغږی غونډې ترسره کړي.

نوموړي په ډاګه کړه چې قاضي په خپلو پرېکړو او ټولو قضائي اجرائتو کې مستقل دی، هېچاته دې اجازه نه ورکوي چې د قضا په اجرائتو کې لاسوهنه وکړي.

دغه راز د کابل د استیناف محکمې محترم رئیس ټینګار وکړ چې د کابل ولایت د محاکمو ټول رئیسان باید په میاشت کې یو ځل د همغږی ناسته وکړي. غونډه د دعاء په ویلو سره پای ته ورسېده.

وحکمت) بنویسند. جریان قضیه را قاضی بشنود و محرر تحریر نمایند بعد از ملاحظه شد جریان تحریری قضیه به مفتی داده شود. مفتی در زمینه فتوا را پیدانموده نمبر و تاریخ را درج و امضاء نماید؛ سپس قاضی به استناد فتوی حکم نموده و آن را در آرشیف حفظ می‌کنند. در فیصله تنها قاضی و رئیس امضاء نمایند.

۱۳- محاکم ابتدائیه استهدات و پیشنهادات خویش را از طریق محکمه مراغه طور تحریری به مقام ستره محکمه ارسال نمایند. اجرائت که محکمه مراغه انجام داده می‌تواند و صلاحیت آن را داشته باشند انجام دهند و اجرائت که محکمه مراغه آن را انجام داده نمی‌تواند به طور تحریری به مقام ستره محکمه ارسال نمایند.

۱۴- در اخیر مقام ریاست متحدالمآل شماره(۱۴) مورخ ۱۴۴۴/۲/۴ ریاست محترم دارالانشاء مقام عالی ستره محکمه را ماده به ماده قرائت نموده برای تمام اشتراک کننده‌گان در جلسه هدایت جدی داد تا تمام متحدالمآل‌ها را به صورت دقیق مطالعه نموده مطابق آن اجرائت شرعی و اصولی نمایند.

همچنان روی بعضی از موارد دیگری که در جلسه بحث صورت گرفته از طرف مقام ریاست جهت بهبود و رفع مشکلات موجود هدایت و رهنمائی‌های لازم صورت گرفت. در اخیر جلسه بعد از دعائیه ختم یافت.

تدویر جلسه تحت ریاست رئیس عمومی محکمه استیناف بلخ به ارتباط طرز العمل چگونگی توزیع قباله‌های شرعی

در این نشست محترم مولوی امرالله (مصلح) رئیس عدلیه تعهد سپرد که در اجراء و توزیع قباله همکاری لازم می‌کند.

در اخیر جلسه محترم مولوی قمرالدین (سعید) آمر وثایق و مخزن یادآوری نمود که مسؤولین ذیربط باید با مراجعین برخورد نیک و مطابق با طرز العمل توزیع قباله شرعی عمل نمایند.

جلسه با دعائیه خیر و فلاح خاتمه یافت

در ادامه جلسه محترم (ابوالوفاء) در خصوص روند قباله سریع و دقیق، جلوگیری از اجرائت خودسرانه غیرقانونی و یا عدم حضوری ارگان‌های کشفی، چالش‌ها و مشکلات موجود در زمینه سازی برای ترتیب ثبت و صدور قباله‌های شرعی به شکل کمپیوتری برای ملکیت‌های عقاری به طور شفاف و مطمئن ابراز نظر نمود.

بعداً حاضرین مجلس به وظایف محوله خویش از هر نوع فداکاری و شفافیت کار مطابق به طرز العمل چگونگی توزیع قباله و پیشبر د به موقع امور خلق الله با کمال صداقت و ایماننداری اظهار تعهد سپردند.

زراعت مالداري و آبیاری، آمر سکتوری شاروالی، مدیر عمومی املاک شهرداری، مدیر نظم گروهای تعقیب مالکیت آراضی و آمر قباله‌جات آراضی اشتراک ورزیده بوده‌اند.

محترم مولوی محمد یوسف (ابوالوفاء) رئیس عمومی محکمه استیناف بلخ تشریف آوری اعضای جلسه را خیر مقدم گفت و در رابطه به اجندای جلسه بحث کرد.

موصوف در این جلسه با حاضرین جلسه در مورد چگونگی و توزیع قباله‌های شرعی اصولی و جلوگیری از جعل و تزویر در آن صحبت کرد.

د پکتیا ولایت د استیناف محکمې رئیس د دغه ولایت اړوند محاکمو له قضاتو سره وکتل

سم دوه ساعته سیمینار وړاندې او یادو قضاتو ته یې د دغه موضوعات په تړاو مهمې سپارښتنې وکړې.

په غونډه کې د نورو قضاتو په استازیتوب د پکتیا ولایت د زرمتم ولسوالی د ابتدائیه محکمې رئیس مولوي محمدآجان (رهبر) خبرې وکړې او د مراغه محکمې له رئیس څخه یې مننه وکړه. غونډه د دعاء په ویلو سره پای ته ورسېده.

د قضائي او شرعي کتابونو پر بناء د فیصلې په کولو، د مصلحینو او شاهدانو د مواصفاتو، د مراغه طلبی د وخت او په اونۍ کې یو ځل د محیوسینو د لیدنې په هکله درنو قضاتو ته تفصیلي خبرې وکړې.

همدارنگه د مختلف النوع وثایقو لکه وکالت خط بالاقرار، وکالت خط بالشهود، حصر وراثت، وصایت خط او نورو ګڼو وثایقو په هکله یې د رهنماء وثایق سره

قرآن کریم د مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه. ورپسې د پکتیا ولایت د مراغه محکمې عمومي رئیس د غونډې ګډونوالو ته ښه راغلاست ووايه او زیاته یې کړه، خوشحاله یم چې له محترمو قضاتو سره په دې ناسته کې پر مهمو اړوند موضوعاتو خبرې کوم.

د استیناف محکمې رئیس په یاده غونډه کې د جزائي او حقوقي دوسیو د ځنډ، د صورت دعوی پر اصولو،

د ۱۴۴۴ هـ ق کال د درېیمې میاشتې په ۱۵مه نېټه د پکتیا ولایت د مراغه محکمې عمومي رئیس الحاج مفتي عبدالله (خالد) د دغه ولایت د ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو له قضاتو (رئیسانو) سره میاشتني غونډه ترسره کړه.

غونډه د پکتیا ولایت د میزکي ولسوالی د ابتدائیه محکمې د رئیس مولوي عصمت الله (معتصم) لخوا د

د هلمند ولایت د مرافعه محکمې د غونډې راپور

د چهارشنبې په ورځ (۱۶/ربیع الاول/۱۴۴۴ هـ ق نېټه) د هلمند ولایت د مرافعه محکمې د غونډو په تالار کې د دغه ولایت د مرافعه محکمې د رئیس مولوي سراج احمد

(ابوسعید الغزنوي) په مشرۍ غونډه ترسره شوه. په دې غونډه کې د مرافعه محکمې د ټولو دېوانونو قاضیانو، مفتیانو، محررینو او د ښاري محکمې د رئیس

جلسه اداری غرض چگونگی اجراءات دوسیه‌های جزائی و حقوقی در محکمه استیناف سمنگان

اليوم دوشنبه مورخ ۱۴۴۴/۲/۱۷ جلسه روى چگونگی اجراءات دوسیه‌های جزائی و حقوقی و غیره تحت ریاست الحاج مولوي سعدالدین «سعید» رئیس محکمه استیناف ولایت سمنگان با اشتراک رؤسای دواوین استیناف، رئیس محکمه ابتدائیه شهرى ایبک و رؤسای دواوین آن در مقر ریاست محکمه استیناف تدویر یافت.

امور خلق الله با کمال صداقت و ایمان به وقت و زمان معین آن در هماهنگی با هم عمل نمایند؛ تا عدالت به وجه احسن آن در جامعه تأمین گردد. در ادامه رئیس محکمه ابتدائیه شهرى، رؤسای دواوین استینافى و شهرى در رابطه به روند سریع و چگونگی نوع اجراءات دوسیه‌جات متهمین، بالنوبه پیرامون چالش‌ها و مشکلات در جریان کارهایشان در اداره خویش و با ادارات ذیربط صحبت همه جانبه نمودند، نظریات و

اشتراک کننده‌گان، تدویر همچون جلسات را غرض رفع چالش، مشکلات و انجام بهتر امور خلق الله مؤثر و مثبت دانست، روى موضوعات شامل آجنداء صحبت‌های همه جانبه نمود. الحاج مولوي سعدالدین «سعید» از مسؤولین حاضر جلسه تقاضا کرد که در اجرای چگونگی دوسیه‌های جزائی و حقوقی، ارسال و مرسل آن میان محاکم، ترتیب و فهرست بندى آن، مطالعه دقیق دوسیه‌ها وظایف پیشبرد به موقع

په دې غونډه کې د لغمان ولایت د ښاري محکمې رئیس، د دغه ولایت د مرافعه، ښاري محکمې او ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو محترمو قضاتو گډون درلود. غونډه د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت

د لغمان ولایت استیناف محکمې د رئیس په مشرۍ اداري ناسته ترسره شوه

۴. د محاکمو منسوبین باید له مراجعینو سره اسلامي او غوره چلند وکړي؛ ترڅو په راتلونکي کې د الله (جل جلاله) او د ملت له مسؤولیت څخه مصؤون وي. ۵. هره دوسیه باید په خپل مسیر باندې وروستی مرجع ته ولېږل شي (خپلې مربوطه مرجع ته واستول شي). ۶. د غونډې په وروستی برخه کې د نکاح خطونو د وپش په اړه د ناستې د گډونوالو نظر واخیستل شو او ناسته د دعاء په ویلو سره پای ته ورسېده.

۱. دا چې محکمه باید انساني کرامت او حرمت ته په درناوی سره د مجرمینو حکایتونه او ویډیوگانې په عام مجلس کې نشر او خپرې نه کړي. ۲. ټول محاکم باید د خپلو اجراءاتو راپورونه په خپل وخت له څنډ پرته استیناف محکمې ته راولیږي. ۳. دا چې هر رئیس د خپلو ماتحتو کارکوونکی مشر وي لومړی باید ځان او ورپسې د خپلو مربوطه کارکوونکو د اصلاح په برخه کې خپل مسؤولیت درک او ترسره کړي.

سره پیل شوه؛ ورپسې د استیناف محکمې رئیس د غونډې گډونوالو ته ښه راغلاست ووايه. د استیناف محکمې رئیس محترم مفتي عبدالله (فرقاني) وویل، د دې غونډې له جوړولو څخه مو هدف دادی چې د هغو مشکلاتو لپاره حللارې پیدا کړو چې زمونږ محاکم ورسره مخامخ کيږي. ورپسې د غونډې په اجنډاه کې د شاملو لاندې موضوعاتو په اړه بحث وشو:

د ۱۴۴۴ کال په ربیع الاول میاشت کې د لغمان ولایت د استیناف محکمې په انگر کې د استیناف محکمې د رئیس محترم مفتي عبدالله (فرقاني) په مشرۍ اداري غونډه ترسره شوه. په دې غونډه کې د لغمان ولایت د ښاري محکمې رئیس، د دغه ولایت د مرافعه، ښاري محکمې او ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو محترمو قضاتو گډون درلود. غونډه د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت

توحید گزارش راپور دوسیه‌جات وثایق ریاست محکمه مرافعه ولایت بلخ از تاریخ ۱۴۴۴/۳/۵ الی ۱۴۴۴/۳/۱۰ هـ ق

دوسیه می‌شود. از آن جمله (۱۰) دوسیه مکتوبی، (۱۸) دوسیه قرار قضائی، (۲۲) دوسیه فیصله اجراءات گردیده‌است و (۵۰۹) دوسیه تحت کار می‌باشد. **در بخش تجارتي:** در جریان یک هفته به تعداد (۳۲) دوسیه وارده در دیوان‌های مربوطه وارد گردیده است؛ در حالیکه (۳۲۹) دوسیه قبلاً تحت دوران قرار داشت که مجموعاً (۳۶۱)

از آن جمله (۱۰) دوسیه مکتوبی، (۱۴) دوسیه قرار قضائی، (۳۴) دوسیه فیصله اجراءات گردیده‌است و (۲۲۶۵) دوسیه تحت کار می‌باشد. **در بخش جزائی:** در جریان یک هفته به تعداد (۷۰) دوسیه وارد محاکم گردیده؛ در حالیکه قبلاً (۵۰۰) دوسیه تحت دوران قرار داشت که مجموعاً (۵۷۰) دوسیه می‌شود.

شامل اجراءات دواوین مرافعه، وثایق محکمه ابتدائیه شهرى، محکمه نظامی زون شمال و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها به شرح ذیل تحریر است. **در بخش حقوقی:** در جریان یک هفته به تعداد (۱۰۸) دوسیه وارد محاکم گردیده‌است؛ در حالیکه قبلاً (۲۲۱۵) دوسیه تحت دوران قرار داشت که مجموعاً (۲۳۲۳) دوسیه می‌شود.

جلسه عریضه نویسان جوار محکمه ابتدائیه شهرى و مقام ولایت پروان تحت ریاست شیخ القرآن والحديث محمد قسیم «محمدی» رئیس محکمه استیناف پروان و مفتی عزیزالله «حیدری» رئیس دیوان مدنی و حقوق عامه محکمه استیناف در مقر ریاست دایر گردید. در این جلسه راجع به چگونگی تحریر عریض منراجعین

گزارش از رهنمائی عریضه نویسان ولایت پروان :

بحث و تبادل نظر صورت گرفت که در نتیجه رهنمود کاری ذیل برای آنها تفهیم گردید. **✓** کمیشن کاری جرم بوده و عریضه نویسان جزء پول تحریر عریضه حق گرفتن پول اضافی را ندارند. **✓** مطابق ماده (۲۱۴) اصولنامه اداری محاکم در قسمت تحریر عریضه استیناف خواهی طبق بندهای (ج الی ح)

بحث و تبادل نظر صورت گرفت که در نتیجه رهنمود کاری ذیل برای آنها تفهیم گردید. **✓** کمیشن کاری جرم بوده و عریضه نویسان جزء پول تحریر عریضه حق گرفتن پول اضافی را ندارند. **✓** مطابق ماده (۲۱۴) اصولنامه اداری محاکم در قسمت تحریر عریضه استیناف خواهی طبق بندهای (ج الی ح)

دیدار با وکلای گذر شهر زرنج ولایت نیمروز

ضوابط و چارچوبی دارد، امارت اسلامی نیز در این امر مستثنا نیست و با روی کار آمدن نظام امارت اسلامی در افغانستان بیان صریح و واضح عالیقدرامیرالمؤمنین حفظه‌الله در پرتو شریعت این بوده تا از هیچ نوع تعصب، سمت گرائی، نژاد پرستی و روابط غیر اصولی در چوکات قضاء و نهاد های عدلی استفاده نشود؛ زیرا خداوند (جل جلاله) در قرانکریم میفرماید: اعدلو هو اقرب للتقوی (عدالت کنید همانا عدالت به تقوی نزدیکتر است).

همچنین شیخ مولانا امداد الحق افزود، یکی از اهداف بزرگ امارت اسلامی بعد از روی کار آمدن از بین بردن فساد، جعل، تزویر و سایر بی نظمی های که در اداره فاسد قبلی وجود داشت می‌باشد. سپس مولانا امداد الحق نکات چند به منظور اجرای درست مسؤولیت از سوی وکلای گذر تصریح نمود: ۱. نخست اینکه هر وکیل گذر و ناحیه‌ای باید آنطور که از طرف دولت دارای مهر و تایه می‌باشد به شکل درست، امانتداری و دیانت کامل از موقف خویش دفاع و مسؤولیت دنیوی و اخروی خویش را به انجام برساند. ۲. ثانیاً فراموش نشود که وکلای گذر منحنیث پل ارتباط میان محاکم و مردم می‌باشند این اصل باید به شکل

به تاریخ ۱۴۰۱/۷/۱۹ هـ ش مطابق با ۱۴۴۴/۳/۱۵ هـ ق جلسه تحت رهبری محترم شیخ مولانا عبدالخالق «امدادالحق» رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت نیمروز با عضویت محترم مولوی عبیدالله «عالمگیر» رئیس محکمه ابتدائیه شهرى، محترم مولوی میرحمزه «حقممل» آمر ثبت اسناد وثایق و مخزن محکمه مرافعه ولایت نیمروز و با حضورداشت وکلای گذر در مقر صالون محکمه مرافعه آن ولایت دایر گردید.

در نخست محترم شیخ مولانا عبدالخالق «امداد الحق» رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت نیمروز با تلاوت چندی از آیات کلام الله مجید این جلسه را آغاز و در ضمن آن، حضور همه مهمانان را در این جلسه خیر مقدم عرض نمود. متعاقباً رئیس عمومی محکمه استیناف در مورد اهمیت و جایگاه بزرگسالان، بزرگان و متنفذین اقوام و علماء کرام صحبت نموده موصوف افزود که نتیجه قربانی بزرگان و علماء کرام در افغانستان بود که امروز ملت افغانستان از دست اشغال گران آزاد شده و تحت قیادت نظام اسلامی گردهم آمدند. رئیس محکمه مرافعه افزود که هر نظام از خود اصول،

و یکی از منابع تحقیق و تثبیت احوال شهروندان در کنار محاکم قرار دارند. موصوف افزود وکلای گذر دوشادوش نهادهای زیربسط به مردم ارائه خدمت می‌نمایند؛ بنابر این باید صداقت، دیانت و امانتداری در کار وکلای گذر اولویت قلمداد گردد. به تعقیب آن محترم مولوی میر حمزه «حقممل» آمر ثبت اسناد وثایق و مخزن محکمه مرافعه ولایت نیمروز در مورد استعلام‌های در خصوص وثایق (قباله جات، نکاح خط، مجرد خط، حصر وراثت و...) صحبت نمود گفت که این آمریت به منظور از بین بردن فساد، این استعلام‌ها را به وکلای گذر راجع نموده، خواستار معلومات دقیق، به منظور اجراءات اصولی و شرعی می‌باشد؛ زیرا تمامی اجراءات این آمریت با استعلام‌های که با وکلای گذر ارسال می‌شوند وابسته می‌باشند؛ بنا بر این وکلای گذر تمام دقت و دیانت شان را در ارائه پاسخ دقیق به این استعلام‌ها و فورمه‌ها می‌بذول بدارند. در اخیر وکلای گذر ولایت نیمروز نظریات مختلفی را پیرامون هماهنگی بهتر با ارگان‌های عدلی و قضائی پیرامون محاکم این ولایت ارائه داشته و با رؤسای محاکم تبادل نظر نموده‌اند.

حراست شده و برای بهبود ارتباط مردم با محاکم، وکلای محترم گذر وظایف و امورات شان را طبق اصول و موازین نافذه شرعی مرعی بدارند. محترم مولانا عبدالخالق «امداد الحق» در پایان صحبت‌هایش یکبار دیگر از نقش ویژه‌ای علماء کرام، بزرگان و محاسن سفیدان در شریعت اسلامی صحبت به عمل آورده ابراز نمود که هر گاه وحدت میان مسلمانان و مردم مان به درستی به میان آید، آنطور که خداوند (جل جلاله) میفرماید: انما المومنون اخوه یعنی مؤمنان برادر یکدیگر اند) به یقین میتوان گفت که هیچ بی نظمی در جامعه باقی نخواهد ماند و هر نوع فساد از بین خواهد رفت.

در ادامه محترم مولوی عبیدالله «عالمگیر» رئیس محکمه ابتدائیه شهرى با تأیید صحبت‌های محترم شیخ مولانا عبدالخالق «امداد الحق» رئیس عمومی محکمه مرافعه بیان نمود که تأکید قضاء و محاکم ولایت نیمروز بر نقش متنفذین قوم و وکلای گذر این است که همانطور که امارت اسلامی به شما اعتماد نموده‌است با صداقت و ایمانداری کامل با محاکم و نهادهای عدلی و قضائی همکاری نمایند؛ زیرا تمام فیصله‌ها و اجراءات دستگاه عدل و قضاء در امارت اسلامی بر حسب گواهی وکلای گذر صورت می‌گیرد؛ چون وکلای گذر منحنیث اهل خبره

د میدان وردگ ولایت د استیناف محکمې یوه پلاوي د دغه ولایت له څو ابتدائیه محاکمو لیدنه وکړه

د میدان وردگ ولایت د استیناف محکمې د رئیس محترم مولوي عبدالکریم (حقاني) په مشرۍ یوه پلاوي د چلریز، بهسود حصه اول او مرکزي بهسودو ولسوالیو له ابتدائیه محاکمو څخه لیدنه وکړه.

دغه پلاوي چې د عامه امنیت دپه یو محرم مولوي محب الله او د ښاري محکمې د جزاء دپه یو مفتي مولوي عبداللطيف (لطيفي) یې هم غړیتوب درلود، د یادو ابتدائیه محاکمو قضائې او اداري چارې و ارزولې، موجوده ستونزې یې ورته وښودلې او د حل لپاره یې لازمي مشورې او سپارښتنې وکړې.

دغه راز د استیناف محکمې د رئیس په مشرۍ یاد پلاوي د ابتدائیه محاکمو مسؤلینو او کارکوونکو ته ټینګار وکړ چې حاضرۍ ته پابندي وکړي، د چارو د لا ښه پرمختګ لپاره یې ورته د لازم او مناسبو اجراءاتو توصیه وکړه.

د ریاست محکمې مرافعه ولایت تخار سیمینار قضائې راه اندازی شد

د درجریان دروس عملی این سیمینار محترم الحاج مولوي محمدصابر (حنفي) رئیس محکمې مرافعه ولایت تخار و محترم مولوي شمس الله (عزيزي) رئیس محکمې مرافعه ولایت بدخشان نیز در مورد نحو تحریر فیصله ها و قرارقضائې در بخش عملی همکاری نموده اند.

قضات محترم ولایات تخار و بدخشان در یک فضای کاملاً امن و صمیمانه از آموزش های مسلکی و ارزشمند و علماء کرام بهره مند شده اند.

و سیمینار مذکور موفقانه اختتام یافت . ریاست محکمې مرافعه تخار از طرز آموزش عالمانه و مسلکی، رویه حسنه و رهنمائی های ارزشمند منسوبین عالیقدر ریاست محترم تعلیمات قضائې ابراز سپاس و امتنان مینمایند.

غرض بهبود امور قضائې و ارتقای ظرفیت علمی قضات از تاریخ ۷/ الی ۱۷ ربیع الاول سال ۱۴۴۴ هـ ق سیمینار علمی و آموزشی قضائې ۱۰ روزه از طرف منسوبین ریاست محترم تعلیمات قضائې مقام عالی ستره محکمې امارت اسلامی افغانستان در ریاست محکمې مرافعه ولایت تخار دایر گردید.

در سیمینار مذکور که به تعداد (۷۵) نفر از قضات محاکم ولایت تخار و تعداد (۸۸) نفر از قضات محاکم ولایت بدخشان اشتراک ورزیده بوده اند از طرف چهار نفر از علمای جید و دانشمند ریاست محترم تعلیمات قضائې مقام عالی ستره محکمې بالنوبه هر کدام شان اصولنامه اجراءات عدلی، تعلیمات نامه تحریر و ثابق، ترتیب و تحریر انواع فیصله ها، قرارقضائې، جلب نامه و مکاتیب را بطور علمی و مسلکی به شکل نظری و عملی شد.

بالترتیب مورد غور و مذاقه اعضای کمیسیون قرارگرفت. در نتیجه وفق قوانین شرعی اعضاء کمیسیون در موارد موضوعات مطروحه بحث احکام و هدایت فرموده اند. و به تحریرات هدایت داده شد تا احکام سپرده شده را به مراجع مربوط غرض اجراءات بعدی اخبار نمایند.

گزارش جلسه کمیسیون روسای دواوین استیناف در ولایت کندز
به تاریخ ۲۶/۲/۱۴۴۴ هـ ق جلسه کمیسیون روسای دواوین استیناف تحت ریاست محترم مولوي نورمحمد (نوری) رئیس عمومی محکمې استیناف ولایت کندز به اشتراک رؤسای محترم دیوان های استیناف محکمې استیناف، رئیس محترم محکمې ابتدائیه شهری و آمر محترم ثبت اسناد و وثایق غرض بررسی استهدآت واصله و عرایض مراجعین تدویر یافت. ابتداء جلسه با تلاوت آیات ازکلام الله مجید توسط یکی از اعضاء کمیسیون آغاز شد؛ بعداً استهدآت و عرایض مراجعین

د لغمان د استیناف محکمې رئیس د دغه ولایت د ابتدائیه محاکمو له قضاتو سره وکتل

د لغمان ولایت د استیناف محکمې رئیس محترم مفتي عبدالله (فرقاني) د دوشنبې په ورځ (۱۴۴۴/۳/۲۱ هـ ق) نېټه د دغه ولایت د فرغیو، علینگار او دولت شاه ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو له قضاتو سره وکتل.

د استیناف محکمې رئیس په دې لیدنه کې د یادو ولسوالیو قضاتو ته د خپلو کارونو د ښه ترسره کولو لپاره لازم هدایات وکړل، وویل چې د خلکو عرایضو ته دې په ټاکلي وخت رسېدنه وشي، د خلق الله کارونه دې په شفاف ډول په خپل وخت کې حل او فصل شي. دغه راز د استیناف محکمې رئیس محترم مفتي عبدالله (فرقاني) د اسلامي شریعت پر تطبیق ټینګار وکړ زیاته یې کړه، د افغانستان خوربدلی ملت چې همیشه یې د اسلامي شریعت د نافذولو لپاره نه ستړي کېدونکې مبارزه کړې ده، باید د دې مبارزې نتیجه او ثمره وويني. بلخوا محترم مفتي عبدالله (فرقاني) په یاده نېټه د دولت شاه ولسوالۍ له ولسوال قاري متوکل او د فرغیو ولسوالۍ له امنیه قوماندان سره هم ملاقات وکړ. په دې لیدنو کې دواړو لوریو په اړوند موجوده ستونزو او مشکلاتو بحث وکړ او ژمنه یې وکړه چې د ستونزو د حل په موخه به په اتفاقي شکل هڅې کوي.